

RECENSIE

Het gestaag groeiende oeuvre van Astrid Lampe is verdermeerderd met alweer een mooie bundel waar je als lezer doorheen stuitert als een metalen kogel door een flipperspel. Laat je vallen in deze roetsjbaan die Astrid Lampe bouwde met het creatieve speelgoed taal.

De jongste bundel van Astrid Lampe, geboren in Tilburg en woonachtig in Utrecht, heeft als ondertitel 'K'nex studies'.

Dat lijkt programmatisch, niet alleen voor deze specifieke bundel, maar voor het hele oeuvre van Lampe.

Het speelgoed dat gaat onder de naam K'nex is een jonger zusje van Lego en Meccano en bestaat uit constructiedelen waarmee zich van alles laat bouwen. De promotiekreet ervoor gaat als volgt: 'K'nex het creatieve speelgoed. Met de

Een knieslot voor de onwillige lezer

Lampe stuitert met taal

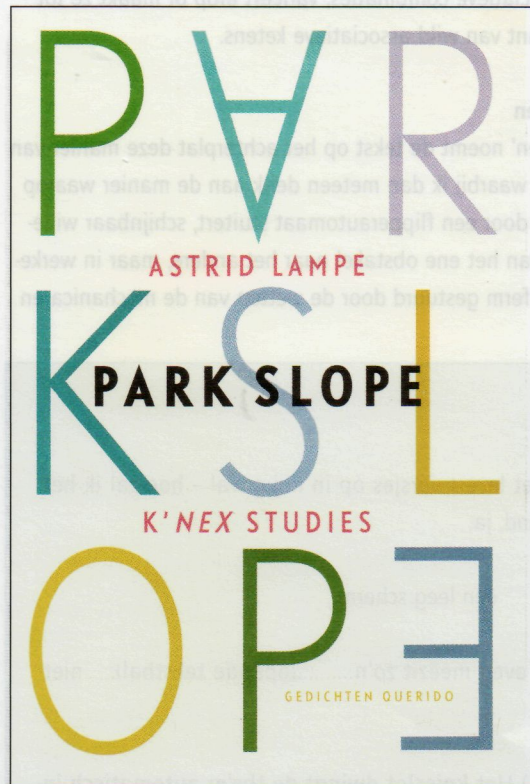
Lauran Toorians

verschillende onderdelen kun je alles wat je maar kunt bedenken bouwen. Je maakt het met K'nex!!' Vervang in deze zinnen de merknaam K'nex door het zelfstandig naamwoord 'taal' en het geheel is nog even geldig. De vergelijking gaat nog verder, want de merknaam K'nex is een fone-

tische spelling voor de Amerikaanse uitspraak van 'connects', en ook taal verbindt. De associatie lijkt duidelijk. Precies zoals je met K'nex, of met Lego of Meccano, kunt bouwen wat je wilt, zo kun je met taal de meest wonderlijke constructies in elkaar knutselen.

Vlooiën

Hiermee wil niet gezegd zijn dat Lampe's poëzie kan worden omschreven als 'knutselen met taal'. Er staat ook niet voor

niets 'studies' in de ondertitel. Wat hier gebeurt is serieuzer dan knutselen. Lampe bestudeert de taal, niet in haar meer communicatieve rol van feitelijke mededelingen die van mond tot oor gaan, maar in haar ruimere betekenis als verbindend element tussen mensen. Taal als sociaal fenomeen. Het overgrote deel van ons dagelijkse gekwetter bestaat uit terloopse opmerkingen of uit sociale interactie van hetzelfde niveau als wat een groepje vlooiende apen doet. Al deze vormen van taal laten zich demonteren tot kleine, vaste elementen die elk hun eigen functie hebben binnen het systeem dat de taal is en die zich ook weer tot nieuwe constructies laten samenvoegen. Dat kun je dan doen als een taalkundige die zich buigt over fonetiek, morfologie of syntaxis, maar ook als dichter die zich verbaast over de oneindige mogelijkheden die taal biedt. Astrid Lampe deed

